

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
Millî Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince T.C. Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.04.2025

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülke olarak deniz yetki alanları ve doğal kaynaklar bakımından son derece stratejik bir konumda yer almaktadır. Bu bağlamda "Mavi Vatan" kavramı, sadece bir denizcilik doktrini değil; ülkemizin denizlerdeki egemenlik haklarını ve ekonomik çıkarlarını savunma iradesinin de adıdır. Kıta sahanlığı, münhasır ekonomik bölge ve deniz yetki alanlarının korunması ancak güçlü bir siyasi kararlılık ve bütüncül devlet vizyonu ile mümkündür.

Geçtiğimiz günlerde, Ankara Üniversitesi Deniz Hukuku Ulusal Araştırma Merkezi (DEHUKAM) tarafından kamuoyuna sunulan "Türkiye Deniz Mekânsal Planlama Haritası", deniz alanlarımızın sürdürülebilir kullanımı amacıyla hazırlanmış akademik nitelikte bir çalışmadır. Ne var ki haritada kullanılan bazı görseller ve eksik çizimler, millî menfaatlerimiz açısından önemli riskler barındırmaktadır. Özellikle Doğu Akdeniz'de İsrail, Lübnan, Suriye ve Filistin karşı kıyılarıyla ilgili Türkiye'nin potansiyel kıta sahanlığı iddialarını dışlayan bir yaklaşım benimsenmiştir. Oysaki bu bölgelerde Türkiye'nin, 462.000 kilometrekarelik nihai Mavi Vatan haritasında tanımlanan deniz yetki alanlarına yönelik, uluslararası hukuk çerçevesinde meşru ve tarihî hakları bulunmaktadır. Bu durum sadece teknik bir eksiklik değil; aynı zamanda Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanlarında oluşan dengeyi zedeleyebilecek bir risk taşımaktadır. Nitekim Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, uluslararası platformlarda neredeyse Sevilla haritasını esas alarak maksimalist tezlerini haritalar üzerinden meşrulaştırmaya çalıştığı bir dönemde; ülkemizde hazırlanan bu tür yarı-resmî akademik çalışmaların uluslararası kamuoyu ve diplomatik çevrelerce "Türkiye'nin güncel tezleri" şeklinde algılanabileceği unutulmamalıdır.

Özellikle Türkiye'nin deniz yetki alanlarına ilişkin vizyonunu somutlaştıran Mavi Vatan haritasının, devlet kurumları ile uyumlu bir bütünlük içinde sunulması elzemdir. Aksi hâlde, bu tür çalışmalarda kullanılan eksik ya da eski haritalar üzerinden yapılacak değerlendirmeler, ileride uluslararası platformlarda Türkiye'nin aleyhine delil olarak dahi kullanılabilecektir. İlgili haritanın hazırlanmasında kullanılan veriler, yöntemler ve haritanın Devlet politikamız ile uyumu hakkında kamuoyuna tatmin edici açıklamalar yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. DEHUKAM tarafından yayımlanan "Türkiye Deniz Mekânsal Planlama Haritası" hangi kamu kurumlarının onayından geçmiştir? Bakanlığınız bu çalışmanın içeriği hakkında bilgilendirilmiş midir?
2. Söz konusu haritada, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki güncel deniz yetki alanlarını esas alan "Nihai 462.000 km²'lik Mavi Vatan haritası" neden referans alınmamıştır?
3. Haritada Filistin, Lübnan, Suriye ve İsrail ile olan karşılıklı kıyılarımızın deniz yetki alanlarına dair herhangi bir hak iddiasının yansıtılmaması, Türkiye'nin dış politikasına ve Mavi Vatan vizyonuna uygun mudur?
4. Bu haritanın mevcut şekliyle uluslararası platformlarda Türkiye'nin güncel deniz yetki iddialarını zayıflatabilecek şekilde yorumlanması riski Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
5. Bakanlığınız, benzeri çalışmalarda kullanılacak harita ve verilerin, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî politikalarını ve egemenlik tezlerini yansıtmaması adına bir eşgüdüm mekanizması kurmayı planlamakta mıdır?